

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniški ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na domačo mesto 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje izraziti. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvu, na katero naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

Bukarešt 21. novembra. Rumuni so danes po tridnevem boju s šturmom vzeli mesto Rahovo. Turki so bežali proti Vidinu. Naše izgube so še neznane.

Bukarešt 21. novembra. Včeraj je rumunska baterija nad Kalafatom obstrelila turšk parobrod tako, da je utonil.

Peterburg 21. novembra. Oficijalno iz Bogota javljajo, da je bil turški napad na Pargos odbit. Turki so bili za reko Lom nazaj vrženi.

Carigrad 21. novembra. Turški rekonoscirujoči oddel je Ruse pri Pargosu prijel in z velikimi izgubami zapodil (?).

Poradim 20. novembra. Vest, da so Rusi Kars vzeli, bila je pred Plevno z navdušenjem sprejeta. Ob enaj uri popoldne je 500 ruskih kanonov na slavo te zmage potrošilo strelivo v Plevno. Turki se začeli dogovarjati in razvilo se je tako bombardiranje, ki je do večera trajalo.

London 20. novembra. Iz Dolnjega Dubnjaka se telegrafira v „Daily News“ 16. t. m. Uskoki iz Plevne poročajo, da turški vojaki dobivajo le po tri četrti funta kruha na dan in le dvakrat na teden slabega mesa. Sodi se, da bode Osman še do srede decembra vzdržal se. Zdravje v ruskej vojski je izvrstno.

London 20. novembra. Iz Cetinja se poroča v Times: Črnogorci so s šturmom vzeli utrjeno citadelo v Spici. S tem imajo pomorsko obalo od avstrijske meje do ustja reke Bojane popoln v svojih rokah. Turki branijo le še citadelo v Baru.

Budva 21. novembra. Glavni stan črno-

gorskega kneza je na Rivi Selim bejev se-rail. Vse je v črnogorskih rokah; en fort v citadeli se še brani, a je uže močno podrt in se ne bo držal. En del črnogorske vojske je marširal iz Bara ob morji, 7 ur daleč. Forti v Spici in Spica sama so v rokah Črnogorcev, ki so gospodarji cele obale.

Vojska.

Imenitna novica današnjega dne je bu-kareštska: da so Rumuni 21. t. m. s šturmom, torej v najhrabrejšem boju, vzeli Turkom mesto Rahovo, ki leži na cesti iz Plevne v Vidin, gori blizu Dunava. S tem važnim vzetjem je Osmanu pot v Vidin nazaj popoln zaprta, tudi ko bi se mu posrečilo na to cesto prebiti se. In Rumuni so oni hrabri možje, ki so to veliko delo zvršili! Predno se je vojska začela, niso mogli naši Nemci in nemškutarji v svojih listih najti dovolj zabavljanj, psovanj, norčevanj in hudobnih opazk o bojazljivosti in vojnej ničvrednosti rumunskih vojakov „dorobancev“, ki bodo pred prvimi turškim strelom bežali kakor zajci. A glejte, kako se Rumuni čvrsto držé!

Velike važnosti so nove zmage črnogorske. O njih poroča spredaj ponatisnen telegram, natančneje pa naš današnji, tu sledeči dopis slovenskega rojaka, doli v sosodstvu teh junakov živečega.

Dela junakov Črnogorcev.

Od črnogorske meje 12. nov. [Izv. dop.] Po padcu Nikšičevem bilo je v našej so-seščini malo burno. Črnogorci so pač osvojevali si male tvrđnjavice na izhodu blizu Kolačina, ali to je bilo predaleč, in nas nij vzne-

mirilo. Zanimalo nas je le ovo dovažanje voj-nega blaga in štirih oblegovalnih ka-nonov, katere je izkrcal grški brod v Bul-garici, zadnjem zatoku avstrijskem, in o kojem ste bili v „Slovenskem Narodu“ govorili. Lepo mi je bilo videti ta strpni narod. Došlo je bilo tisoč ljudij pod poveljem Maše Vrbice, moški in ženske. V največjem redu so prevzeli svoj posel. Skrinjice s fišeki (patroni) vzdig-nili so si na rame ali jih navezali na meze; drugi so nosili, gazeči do srede života morje, tovore iz bark na peščen breg; drugi so va-lili velik kanon na kolih naprej po skalnatih potih, na katerih je bilo težko v tej malo od-lune razsvitljenej noči celo poznatelj onih bregov in gôr napredovati. In, kadar se je pot stesnila do komaj pol metra široke pre-padne steze, navezali so ti neutrudljivi junaki z verigami in vrvami veliki kanon na čudovito iznajdljivi način in z neumljivo hitrostjo se bi na rame. Nij jih bilo treba priganjati. Vršilo se je vse tiho. Kakor duhovi zbeževale so njihove bele postave v temini. In v petih urah bila je cela ekspedicija s kanoni, o katerih bi bilo omeniti, da so bile lafete črno-bele, na vrhu 2500' visokih gor.

Pričetkom tega meseca je zopet brod pri-peljal v isti zatok, tik turške meje, muni-cije za Črnogorce, katero so Črnogorci enako na tihem odnesli na svoje gore, pa zdaj nij bilo kanonov, katerih itak Črnogorci dosti imajo. Ta municija se ima baš prav blizu trositi. Namenili so namreč naši gorski so-sedje tudi na južnej strani na Turško udariti in sicer v prvo na Bar. Skupili so zadnje dni v Crnicah dvajset bataljonov; pri tej malej vojski imajo one štiri oblegovalne topove in

Listek.

Sladek spomin.

(Slika iz mestnega življenja. Spisal Josip M... ó)

Za časa svojega bivanja v enem večjih nemško-avstrijskih mest, v katerem je mnogo slovanskega življa, pridobil sem si izmej tega kmalu prijateljev. Dokler smo mej domačimi n čujemo vsak dan doneče zvoke domačega jezika, ne brigamo se drug za drugega; — drugače je na tujem! Kako se ti razveseli srce, ko nenadoma na tujih tleh začuješ ma-terino besedo; za trenotek si prestavljen v domišljiji v ljube domače kraje. S človekom, katerega poprej v življenji nijsi nikoli videl, se seznaniš, — poprijateljš. Enako vsaj je bilo z menoj.

Jeden najljubših mojih prijateljev bil je profesor Mirko Muren. Bil je vrl značaj, moji nazori so se popoln ujemali z njegovimi, — in, kar sem najbolj čislal, — bil je iskren Slovan. Mirko Muren bil je nekaj let sem

oženjen, in dobil je v zakon ljubeznjivo že-nico, rodom Čehinjo. Način, po katerem je snubil za njeno roko, ima v zgodovini za-ročencev malo podobnih. Jaz ga bodem za-bilježil, kakor sem ga čul in njegovih ust.

Bil je zadnji dan leta. Od prijatelja Murna povabljen sem bil na večer za gosta. Sprejel sem s hvalo njegovo povabilo. — Ko dojdem o določenej uri v njegov stan, najdem uže družbico, katera je obstajala iz četririh osob, in sicer: profesor Muren in njegova so-proga, ter še dva druga njegova prijatelja, s katerima sem se bil seznanil po njem. Bil sem z navdušenjem sprejet in srčni „dobro došel“ so mi leteli na ušesi. — Zabavali smo se dobro, govorili mnogo o tem in onem, ter pričeli nazadnje, — kakor je uže navada ve-selega Slovana, — popevati domače pesni. Da je bilo veselje popolno, sede jeden izmej po-vabljenih gostov za klavir in ubere glasove kompozicije „polka française“. Profesor Muren začuvši te glasove skoči s sedeža po konci, prime svojo ženico pod pazduho, ter se zavrti

po taktih v krogu, — kakor da bi ga veter nosil. — Dolgo so uže pojenjali glasovi kla-virja, — a on se le še vrti po sobi, da se mu pričnemo smijati, — in ga soproga s silo ustavi. Sede torej na svoj sedež nazaj, ter prijateljski pokaravši igralca, zakaj nij dalje igral, s smehljajočim obrazom proti nam obrnen reče: „Kadar slišim zvoke te kompozicije, plesal bi noč in dan in še bi se ne naveličal, kajti spominjajo me na srečen trenotek mo-jega življenja, — vzbujajo v meni sladek spomin.“

„A kako to, prijatelj, da si ga nam pri-krival, in ne razodel, ki nemamo sicer no-bene skrivnosti mej soboj,“ — odvrnem mu jaz, in moja desnica stisne njegovo.

„Da, tega vam še nijsem pravil, in ker smo danes uže tako vesele volje, — kaj bi jo vam kratil.“ Pri tem ljubeznjivo pogleda svojo soprogo, kakor bi jo htel vprašati za dovoljenje.

Ona se gorko oklene okolo vratu — in ga

nekaj stotinj jedečih vojniki, — na čelu jim je knez sam. Mejne črnogorske vasi so na tej strani Gluhidol, Limani, Boljeviče in ob bregu skadarskega jezera bivajo prejšnji turški podložniki Šestani, kateri so zdaj tudi svoj bataljon sestavili in so neki prav hrabri vojniki. Od te meje do Bara je le pet ur peš pota, in tukaj stražite tvrđnjavici Sutorman in Mokra ploča, vsaka z dvema topovoma, turško, bolj oddaljeno, pri morji stoječo Hajnehaj. Kolobrdno in kula Čajin pač ne zabranjate Črnogorcem pota do Bara in jih ne zadržujete v njihovih operacijah, akoravno ima Hajnehaj izvrstno naravno lego na strmem posameznem skalnatem griču, štiri topove in sedemdeset mož posadke, ki se more prav velikej vojski braniti, ali v tej tako zavarovanej tvrđnjavi ni ene cisterne nemajo, torej tudi njena pridobitev nij nemogoča.

V Baru je blizu tisoč mož turške posadke. Odkar je Sulejman paša svojo dobro vojsko soboj odpeljal na vzhod, so tukaj večjidel ostali le baši-bozuki in nekoliko Arabov. Na griču stoječa tvrđnjava je sè starinskim zidom obdana in nij misliti, da bi ta na pol razvalina mogla se dobro braniti umnemu oblegovanju — in da to Črnogorcem tako nij popolnem tuje, pokazali so pri Nikšiću. Topovi tudi nijso mnogo prida. Mnogo hiš je izven obzidja v dolini, ali na nasprotnem griču, kjer je za oblegavalne topove jako ugoden kraj, ker je skoraj v istej visočini in komaj tisoč korakov oddaljen in mogel bi se za mej obzidjem stojiče hiše in kasarne razruševalen ogenj vzdržavati. Tedaj predolgo se Bar ne bo mogel črnogorskej presili braniti, in naznanjeni Mehemet-Ali bode pač prepozno prišel, vsaj dozdaj še nikjer nij sluha njegovega. (Je mej tem prišel daleč na drugo stran v Sofijo. Ur.)

Včeraj po polu dne pričeli so Črnogorci pod kneževim poveljem svoje napredovanje; posadke omenjenih dveh tvrđnjavic (Sutorman in Mokre ploče), zapustile ste brez boja svoje mesto in se umaknile, nekogi so šli v Bar, drugi v Hajnehaj. Katoliški prebivalci v Zubcih in Tudžimili so z veseljem sprejeli Črnogorce in jih nijso nikakor zavirali.

Denes se čuje ves dan streljanje iz topov, barska citadela je le slabo odgovarjala na sovražni napad v zavesti svoje nemoči. Luka pomorska stoji zatvorjena; brodom, ki

so se hoteli proti slabemu vremenu tukaj zavarovati, nij bilo to dopuščeno. Črnogorci so se polastili uže celo na jugu Bara sela Mirkoviče, da ne pustijo posadki odmakniti se proti Skadarju. Avstrijski konzul je odšel v Špico, saj ob takej priliki nikaki kristijan v turškem mestu nij svojega življenja gotov. Uže preteklo leto, pričetkom črnogorske vojne, so v Baru nekoliko kristijanov umorili, brez tega tudi letos ne bode.

Ker je okolo Bara nekoliko ravnine, napravili so si Črnogorci nekaj jahajoče vojske za občevanje z oddelkom, ki hoče proti Spici operirati in tako posadke primorskih tvrđnjav osamiti in se napada od zadaj oteti, ali jih pa celo prisiliti predati se. Da ima ta napad črnogorski namen, uže davno storjeno zahtevanje Spice ali morske luke, malo krepkeje povdariti, ne bode nikdo dvomil, in da se jim bo ta želja po dobrem vspehu ruskega orožja izpolnila, tudi ne. Zaslužili so jo.

Po polu dne vihrala je uže črnogorska zastava na barski dogani pri morju, tudi so se uže polastili citadele nasprotnega griča, kjer stoji katoliški škof, bombardiranje je bilo neprestano, in ravno ko to pišem, prestalo je popolnem — gotovo me hoče novica vzetja tvrđnjave prehiteti. (Nij še prišla Ur.) Zopet bodo imeli hrabri Črnogorci važni čin svojega letošnjega vojevanja zaznamovati, ker je Bar, akoravno ne jaka tvrđnjava, važnejše mesto Albanije, padel, in mogli ga bodo tudi novej turškej vojski braniti, saj take silovitosti, kakor Sulejmanove, baje nij kmalu pričakovati. Črez kratko se bodo polastili gotovo še ostalih, zdaj osamelih tvrđnjavic, in barski okraj s Spico bode v njihovej oblasti.

Iz državnega zbora.

Z Dnaja 21. nov. [Izv. dop.]

Slovenski poslanec Nabergoj je v tržaškem listu „Cittadino“ objavil neko „Poslano“ proti učitelju Mastenu v Proseki, ki se je baje surovo obnašal proti učencem. Masten je vsled tega tožil Nabergoja zarad razžaljene časti. Sodnija tržaška je vprašala državni zbor, ali sme sodnijsko postopati proti državnemu poslancu Nabergoju, ki je kot poslanec nedotakljiv. Državni zbor je celo stvar izročil posebnemu odseku, kateri je v poslednjem seji poročal in z ozirom, da je stvar jako malenkostna, po priloženih spričevalih pa vendar

dokazano, da je resnično, kar je Nabergoj proti učitelju trdil, prišel do sklepa, da državni zbor ne daje dovoljenja k sodnijskemu postopanju proti g. Nabergoju. Sklep je bil brez vsake debate jednoglasno sprejet.

Potem se je nadaljevala generalna debata o bankinem statutu. Govorila sta Skene proti, ki je po svojej navadi ministrom prav debele povedal in Ungerjev govor zaznamoval kot poskus, ministersko umazano perilo oprati, ostale pa so še prav grde pege — in za njim stari lesjak Herbst za predlog.

Osoda bankinega statuta pa je tudi brez vseh teh dolgih govorov uže odločena; sprejet bode z večino 60 do 70 glasov in na to večino sme vlada pri vseh nagodbenih predlogih računati.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 22. novembra.

Državni zbor je po imenskem glasovanju sklenil preiti v specijalno debato o banknem statutu s 169 proti 103 glasovom.

Češki „Pokrok“ vidi v odbitji Pražakovega predloga in češkega pisma do državnega zbora, da s tem ministerstvom, s to vladajočo stranko nij in ne bode pomirjenja. Ali osoda češkega naroda je varna in gotova, dokler sam sebe ne zapusti, dokler se ne izneveri svojemu programu, svojej narodnosti.

Iz **Pešte** se telegrafično javlja: Zbor je predloge o krajiškej železnici nespremenjene sprejel. — Torej Hrvatje so sè svojimi terjatvami padli? Da čakamo obširnejega poročila iz novin.

Magjarski državni pravdnik je opustil tožbo proti magjarskemu listu „Nemzeti Hirlap“, ki je bil cesarsko ime zlorabil. Magjarska justicija pravi, da je urednik dovolj pojasnil stvar. Vse lepo in pravo, ko bi le tudi srbske žurnaliste isti drž. pravdniki tako vsled kacega „pojasnila“ izpuščali, ali tam imajo drugo mero.

Vnanje države.

Omenjeno je uže bilo, da **Rusija** vzame 150 milijonov gold. v vnanjih deželah na posodbo. Posredovala bode bankirska hiša Lipman, Rosenthal in dr. v Amsterdamu. Posojilo se bode v 37. letih nazaj plačalo. Ko bi bila Rusija vedela, da pride do te vojne, bila bi prej za 10% cenejše dobila denar.

Francoski uradni list bode, obeta se, kakor denes prinesel imena novih ministrov. Pravijo, da bode večinom iz bonapartistov sestavljeno. Brezobzirnost Mac-Mahonova je res velikanska. „Republique Française“ pravi, da

strastno poljubi. Več nij potreboval, in pričel je:

„Bilo je zadnje leto mojih vseučilišnih študij. Kakor večina slovenskih dijakov, moral sem si tudi jaz prislužiti potrebnih novcev s podučevanjem. Sreča mi je bila mila, — prišel sem za domačega učitelja pri baronu Jelineku. Teklo mi je leto za letom v mirnej zadovoljnosti, kajti gospod baron je bil zadovoljen z menoj — in jaz ž njim, — in zahvaliti se mu imam mnogo, posebno kar se tiče družbinske olike.

„Praznovali smo, — kakor mi denes, — Silvestrov večer, se ve da v veliko večje meri. Baron Jelinek je napravil veselico, h kateraj je bila povabljena elita glavnega mesta Češke. Jaz se ve, kot ud domače hiše, tudi nijsem smel manjkati. Dasiravno sem bil v vednej dotiki z olikanimi krogi, vendar se nijsem mogel popolnem znebiti tiste okornosti, katera tako kazi sicer nadepolne mladeniče slovenskih kmetskih starišev; zaradi tega me je tudi skrbelo prikazati se v tako izvoljenem

krogu, — kajti na kakov način in s kom sem se hotel zabavati, — ker nijsem bil z nikomur znan. Ko bi bil izboren plesalec, pregnal bi si čas s plesom, — a tega nijsem bil! Bil sem sicer v igranji na klavir vrlo izurjen, — a prilike nijsem porabil, da bi svojo teoretično znanost izvrševal tudi praktično, kajti bil sem preboječ, da bi pri kakej takej priliki, kakoršnih sem imel pri baronu vsako leto dovelj — poprosil dame za ples. Za časa svojih otročjih let, ko sem še po paši za kravami tekal, sem enkrat poskusil z domačo deklo — in sicer na pustni večer, pa ne iz nagnenja, nego ker so mi oče veleli, rekoč: „Mirče, zaplešita no malo z Mino, da bodo dobro kopolje rasle.“ — Ta praksa bila je preplitva, da bi mogel nastopiti v salonu. Skušal sem, ne vem uže pod katerim izgovorom, odtegniti se.

Poiskal sem si prijateljev in se trudil ž njimi namestiti si domačo veselico. Pil sem nekoliko več, nego je bila sicer moja navada, ter prišel uže kasno, prav dobro razpoložen, domov. Menil sem, da se bodo mej tem po-

vlabljeni gostje razšli, — a motil sem se. Bilo je še vse zelo živo, in hišnik, zapazivši me, mi je takoj povedel, da je dal baron uže vprašati po meni. To mi je bilo zelo neljubo. Ako ne grem, mislil sem si, tedaj si nakopljem baronovo nevoljo, — in ako grem, — s kom naj se zabavam, da si preženem dolg čas. Bil sem kakor Heraklej na razpotji; — nazadnje sem se le odločil, da sem šel. Nij mi bilo do sedaj zaradi tega nikoli žal, dasiravno se mi veselica nij povoljno končala. Urno sem djal na-se črno salon-obleko, in dirjal sem v dvorano, kjer je bila aranžirana svečanost.

Ko sem vstopil, me je baron takoj zagledal, dasiravno je bil v živahnem razgovoru z več družimi gospodi. Da si se mu je videlo, da je bil malo nevoljen nad mano, vendar je z navadno ljuheznjivostjo pristopil k meni, mi podal roko, ter me nekojim gospodom predstavil. Molče sem se priklanjal na vse strani. Mej tem se je pričela priprava k plesu in gospodje in dame so se uže postavljali v vr-

naj zbornica tako dolgo budgeta ne privoli, da bode ministerstvo iz večine vzeto. Torej novi razpori!

Italijanski učenjak Bonghi je izdal knjigo o prihodnjem papeževej volitvi. On pravi, da dan denes nij nobene nevarnosti več, da bi posvetne oblasti v volitev vplivale. Kardinali bodo svobodno volili. Bonghi misli za gotovo, da bode tudi prihodnji papež italijanske narodnosti.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe Kranjske.

V sredo ob 9. zjutraj se je zbralo kacic 30 udov kranjske kmetijske družbe v mestnej dvorani. Predsedoval je predsednik g. baron Wurzbach. Vlado je zastopal vladni svetovalec pl. Fladung. Navzočen je bil tudi deželni glavlar vitez Kaltenecker. Ko je predsednik zbor pozdravil v nemškem in slovenskem govoru, začne se vrsta razgovorov.

Predlog dr. Poklukarja, naj se kmetško ljudstvo uže zdaj podučuje o koristi postave o zložbi zemljišč, in izpeljava poduka naroči glavnemu odboru družbe, se sprejme, ko je predlog podpiral vitez Kaltenecker.

Župnik Šuler predlaga, naj se ob enem, ko izide postava o zložbi zemljišč, prepove po drugej postavi razkosavanje posestev. Ta predlog se ne sprejme. Ravno tako se zavrže predlog g. Ogulina, predsednika podružnice Novomeške, naj bi se kmet tudi podučeval, kje bode dobiti za zložbo potrebnih novcev, in koliko bode zadelo njega stroškov.

Predsednik baron Wurzbach nasvetuje, naj se vlada naprosi, da nove katastralne mape, katerih kmetje ne poznajo, in katere so baje poslale v nek vojašk zavod na Dunaj, kmalu skusi nazaj dobiti, da bodo kmetje dobili kopije novih map, kar je zdaj, ko se delajo nove zemljiške knjige, jako potrebno. Predlog se sprejme.

Račun za leto 1876 kaže 9017 gold. 54 kr. dohodkov, 7994 gold. 79 kr. stroškov, tedaj ostane v blagajnici znesek 1022 gold. 74 kr. Aktivno premoženje društva znaša koncem leta 1876 35.302 gold. 14 $\frac{1}{2}$ kr., premoženje društva se je tedaj v primeri z lanskim družbenim premoženjem 34.982 gold. 49 kr., za 319 gold. 65 $\frac{1}{2}$ kr. pomnožilo.

Proračun družbe za leto 1878 kaže 4185 gold. dohodkov in 4114 gold. stroškov. Ako

se stroški ne pomnože, ostalo bode 70 gold. 60 kr.

Dr. Ahačič predlaga, naj bi se v prihodnje račun sestavil bolj razločno, da ga bode vsak ud lahko razumel, sedanji račun je po starem kopitu. O tem predlogu se vname obširna debata, katere se udeleže dr. Bleiweis, Brus, dr. Poklukar, vitez Kaltenecker, Ogulin in prvosednik. Končno se glavnemu odboru družbe naroči, da se proračun in računski sklep v prihodnje bolj razumljivo sestavi. Proračun se potem odobri.

Mej predlogi podružnice omenimo predlog g. Ogulina iz Novomešta, naj družba daje vsako leto okraju Novomeškemu, Metliškem in Krškemu po tri srebrne medalje za razstave in častne diplome.

Dr. Bleiweis razloži, da bi priprava za narejanje medalij stala družbo nad 300 gld. kar družba sedaj težko odda. Sprejme se potem predlog, da se bodo delili le društveni diplomi.

G Ogulin predlaga v imenu novomeške podružnice, naj se centralni odbor obrne na deželni zbor, da dovoli potrebni denar za nakup pospeševalnega vinograda.

Razgovora se udeleže vitez Kaltenecker, dr. Bleiweis, dr. Poklukar, ki vsi naglašajo, da deželni zbor, ki je hotel napraviti kmetijsko šolo, pa je ustanovitev iste opustil, ker nij dobil državne podpore, ne bode hotel dovoliti nakupa pospeševalnega vinograda, ki obeta le malo koristi, še manj pa bode hotel opravilja vzdržavati. Predlog se potem zavrže in sklone prositi pri kmetijskem ministerstvu podpore za povzdigo vinoreje.

Predlog g. Ogulina, naj bi regijonalne razstave trajale dva ali tri dni, zavrže se kot nepraktičen. Predlog g. Ogulina, da se vlada naprosi, naj nastavi v Novem mestu okrajnega živinskega zdravnika, sprejme se, isto tako nasvet župnika Šulerja, naj se število živinozdravnikov v občie pomnoži. Nadalje se odobri predlog dr. Bleiweisa, naj se deželni zbor naprosi, da ustanovi več štipendij za kmetijske sinove, da se bodo mogli učiti priti v živinozdravniško šolo v Ljubljani.

Na predlog g. Ogulina se izreče priznanje družbe izvrstnim kmetovalcem gg. J. Engelthalerju in J. Mehori.

(Konec prihodnjšč.)

ste po plesnem redu. Jaz sem ostal na sredi sobe sam. Oziral sem se okolo in iskal si družice, da bi se rešil zadrege. Zapazil sem pri jednej oddaljenej mizi postarnega dobrovoljnega gospoda, ki se je zabaval z mlado krasno devojko. Dozdevalo se mi je, da sem to devo uže nekje videl, in ko sem pristopil bližej, spoznal sem gospico, na katero sem imel uže dalje časa oko, kajti večkrat sem delal uže pod njenim oknom promenade, a prilike ž njo govoriti do sedaj nijsem imel. Ta trenotek se mi je zdel ugoden, da jej razodenem svojo srčno boleost, — in ples nam je v to svrho. Godba je pričela svirati, predno sem jej mogel izreči svojo prošnjo. Vkljub temu, — kar je bilo malo negalantno — vzdignil sem jo s sedeža, in zavrtil sem se v plesalnej dvorani. — Posebno izvrstno, mislim, da nijsem plesal, kajti jaz in moja vrla družica bila sva silno utrujena. A jaz sem si laskal, kakor da bi, Bog si ga vedi kako dobro, se obnašal. Po končanem plesu peljal sem jo na njeno mesto nazaj, — ter sem se opravičeval, da mi oprostite moje vedenje, —

in hotel sem se jej priporočiti še za jeden ples, a začutil sem, da me je nekdo rahlo potrkal na ramo. Ozrl sem se, — videl pred soboj kavalerijskega oficirja. Mignil mi je z roko, da naj grem ž njim. — „Gospod,“ — pričel je, ko je videl, da sva sama, — „vi ste me denes močno razžalili, kakor tudi gospodično, s katero ste plesali, — ki je moja zaročenka. Način, po katerem ste se vi vedli, ne pristuje omikanim ljudem. Vi ste se silo damo vlekli na ples, ste se tam tako netaktno in zoper vsa pravila obnašali, kar meni nikakor ne more enako biti. V svojem imenu, kakor tudi da rešim čast svoje zaročenke, tirjam od vas zadostenja. Po sekundantih mi izvolite naznaniti kraj in orožje, s katerim se imava biti. Tu je moja karta, — prosim le še vaše ime.“ — Osupnen in preplašen sem bil toliko, — da sem komaj spravil nekaj besedij iz ust, ter da sem mu povedal svoje ime, tacega nastopa nijsem pričakoval. Oficir se je hotel ravno posloviti — a mej naju je, kakor bi iz tal izrasel, stopil oni gospod, ki je bil takrat, s tisto gospico

Domače stvari.

— (Zabavljanje uradne „Laibacher Zeitung.“) Ljubljanski nemški uradni list, ki brez štempla izhaja in cesarski orel nosi na čelu, včeraj zopet naše slovensko ljudstvo sploh črni in obira. Pripoveduje namreč, da so se v Predaslih na Gorenjskem na neke svatovščini ljudje stepili in enega ubili. Tako dejanje mora res vsak omikan človek obžalovati in obžalujemo ga tudi mi. Vendar se moramo slovenski Kranjci slovesno zavaruovati, če breztaktna nemškutarška „Laib. Ztg.“ zmerja zavoljo tega posameznega, ali zavoljo nekoliko posameznih slučajev celo slovensko kranjsko ljudstvo, češ, da je to „Illustration zu der beispiellosen Rohheit unter der bäuerlichen Jugend unseres Heimatlandes“. Če mi grajamo take ekscese, grajamo jih, da bi jih odpravili. Tem nemškutarjem v „Laib. Ztg.“ in „Tagbl.“ pa se prav vidi, da le z nekim renegatskim fanatizmom v tujem jeziku grde in črnijo naše ljudstvo. Mi pa pravimo: laž je, da je taka surovost „beispiellos“. Taki surovi tepeži se gode povsod, ne le pri nas; mej Nemci, Italijani itd., ravno tako, po necih krajih še bolj pogosto, kakor pri nas. Čemu torej z neumnimi in zlobnimi nemčurskimi očitanji o „beispiellose Rohheit“ na Kranjce psovati? Berite vi klasične scene Jeremija Gott-helfa iz kmetškega življenja nemškega, avtorja prehvaljevanega od samega velicega Grimma, in videli boste kako in koliko ve on povedati o „vaterländische Prügeleien“ mej pravimi nemškimi kmeti.

— (Deželni načelnik) g. Widman je šel včeraj na Dunaj.

— (Kandidati) Iz Celja poroča nekdo telegrafično v „Vaterland,“ da Slovenci v celjske okolici kandidirajo dr. Dominikuša in dekana braslovškega g. Bohinca. G. dr. Dominikuš je uže dozdej ta okraj zastopal, g. Bohinec pa bi vstopil namesto dr. Vošnjaka, ki bode zdaj v kranjskem zboru sedel. — Iz Slovenjgradca se istemu listu poroča, da so tam postavili župnika dr. Šuca za kandidata.

— (V Celovcu) se je ove dni nova, z vsemi potrebami oskrbljena, deželna nornišnica slovesno odprla ter se je vodstvo izročilo vodji dr. Karlu Birnbacherju; 19. t. m.

v razgovoru, s katero sem plesal. „Ne zamerite, pričel je se smehljajočim obrazom proti meni obrnen, zapazivši mojo zadrege, da sem bil zoper vašo in svojo voljo priča dogodljaju, ki se je tu mej vami in gospodom grofom vršil. Skoro v istem trenutku, ko vidva, sem tu vstopil, a ni jeden ni drugi me nij zapazil. A motiti vaju nijsem smel, in moral sem počakati, da pride na me vrsta. Kar se vas tiče, bodite pomirjeni. Amalija, katere oče se vam ob enem predstaviti dovoljujem, ne čuti se niti najmanje razžaljene, in prosi vas oproščenja. I vi, gospod grof, mislim, da ne bodeste pristali na dvoboj.“ To temu nij bilo po volji, — toliko bolj pa meni, — ki sem vsled tega zopet k sebi prišel. Nazadnje se je vendar toliko pogodil, da je Amaljinemu očetu prepustil, da določi on, kakovo zadostenje imam dati. Segel sem vesel v roke, ter obljubil na častno besedo, kakoršno li zadostenje zahteva, ga mu dati, da le od boja odstopi, — kajti orožja se nijsem toliko bal, kakor posledice dvoboja, bodi-ši, da bi se dobro za me končal. (Dalje prih.)

so se ubogi blazni iz starega poslopja v novo preselili. Krasno poslopje, ki obsega tri glavne stane in mnogo zemljišča, je pravi kinč in gotovo nemamo v vsej Avstriji mnogo tacih in tako humanitarno uredjenih blaznic. — Čitalnica naša se je na novo preselila v gostilno k jelenu; a bati se je, da v kljub ugodnim okoliščinam vendar ne bode zamogla tako cveteti, ker je letargija prevelika in jeden stan še neče razumeti pojma o pravej slogi in jedinstvi! Vsacemu svoje!

— (V Koprju) na zjedinenem učiteljskihi za Primorsko je veliko število gojencev, kar nam kaže, da v bližnji bodočnosti ne bomo baš pomanjkanja učiteljskih močij imeli. V 1. letniku je 35 kandidatov, v 2. — 47, v 3. — 36 in v 4. — 21. Večina jih je Slovencev, potem Italijani in Hrvati. Pripravljevalnega in enoletnega kurza nij. Na ljubljanskem učiteljskihi za učitelje je v 1. letniku 39 kand., v 2. — 29, v 3. — 24 in v 4. — 15 kand. V pripravljevalnem razredu je 34 dijakov. Na ženskem zavodu pa je 129 kandidatinj.

— (Streljanje na tarčo) v čitalnični restavraciji se je v ponedeljek začelo; udeležilo se je nad 20 strelcev, kateri so sklenili, da se streljanje nadaljuje vsak ponedeljek in petek ves zimski čas.

— (Znani kranjski zgodovinar) g. P. pl. Radič, ki je tudi za prihodnji Matični „Letopis“ spisal daljši spis o „Valvazorju in Slovanih“, priobčil je v „Agrar Presse“ feuilleton: „Ein Leitartikel über die Türken 1593,“ ki je prav zanimljiv za upoznanje tedanjih davno minolih dnij.

— (Razstava fotografij na steklo) v Mahrovej hiši, na cesarja Jožefa trgu št. 12, je z včerajšnjim dnem počenši odprla 9. serijo, v kateri se vidijo prizori iz dunajske svetovne razstave l. 1873. Ker so posamezne slike prav plastično izvedene, opozorujemo naše čitatelje, da si jih gredo pogledat, kajti tistim, ki so videli razstavo, ponovile bode te slike vse prijetne nekdanje vtise v spominu, onim pa, ki je nijso videli, bodo predstavile vso nje veličanstvo. Videti se mogo te slike od 10. ure do polu dne do 8. ure zvečer. Vstopnina je 20 kr.

— (Rojanska čitalnica) ima 25. novembra v prid dramatičnim potrebam besedo, katere spored je: Nagovor predsednikov. „Brzo junaci,“ poje sv. Ivanski zbor. „Pesen srbskega slepca,“ deklamuje gospica I. Hakelnova. „Molitev,“ poje sv. Ivanski zbor. „Proklete grablje,“ deklamuje I. Lulekov. „V boj,“ poje sv. Ivanski zbor. „Vrli Slovenec,“ deklamuje okoliška deklica M. Articeva. Dve igri: „Domači prepri“ in „Bog vas sprimi! kedaj pojedete domov?“ Vstopnina za ude 20 kr., za neude samo 30 kr., z družino 40 kr. Radodarnosti nijso meje stavljene. Začetek točno ob 6. uri zvečer. Odbor.

— („Jugoslovanski Stenograf“) prinaša v zadnji 10. številki članek o stenografiji pri Slovanih, potem M. Vambergera spis: „Stenografija in mišljenje“ ter češko pravljico „Delibor“. Razen tega še mnogo družega gradiva, ki se tiče te stroke. Prijateljem stenografije ta list najtoplejše priporočamo.

Razne vesti.

* (Generalska plača.) Iz nekega pisma Flavija Vopiskusa cesarju Valerijanu se vidi, kako plačo je dobival ta čas rimski

general (tribunus militum), načelnik legiona, namreč: vsako leto je prejel v denarju: 100 zlatih Antonijev, 1000 srebrnih Avrelianov in 10.000 mednih dinarjev, vsega skupaj v našem denarju blizu 8000 gld., a v primeri z našim časom znese to nad 100.000 gld. Razen tega se mu je dajalo: po dve krasni suknji, po dva pražnja plašča, po dva para platnene spodnje obleke z vsitki iz zlatih nitij in precej veliko srebrno skledo, z okusno izdelanim pokrivalom, ki je tehtala 10 liber. Iz provijanta je bilo za generala odločeno: vsak dan 1 funt govedine, 6 funtov svinjskega in 10 funtov drobniskega mesa, polovico petelina, $\frac{2}{3}$ vrča provanskega olja in okolo 8 vrčev starega vina. Špeha, soli, sadja in drv je vzel toliko, kar je potreboval. Stanovanje je bilo tudi prilično, dostojno generalske časti.

* (Koze) razsajajo na Češkem strašno in v Menihovem Gradišču je baje nij hiše, v kateri ne bi bil kdo obolel na tej bolezni.

* (Jelen je napadel) oskrbnika tovarne za slivovec na Češkem, ko se je 12. t. m. z večera okolo devete ure vračal domov. Podrl ga je na tla in borila sta se celi dve uri, dokler naposled nijsta prišla dva delavca, slišava njega klic, na pomoč oskrbniku. Jelen je bil ušel iz vrta grofa Kinskega ter je tudi pred 14. dnevi napadel in poškodoval nekega delavca.

* (Iglo je požrl) oskrbnik nekej hiši v Pragi; ko je na kolenu zibal svoje dete, a se je to sklonilo, kakor da hoče pasti na tla, se je oča tako ustrašil, da je, planeč za otrokom, iglo, ki jo je imel v ustih, požrl. Osem dnij so poskušali zdravniki spraviti iz telesa nevarno iglo, a naposled se je vendar raznim dristilom posrečilo, odstraniti vso skrb neprevidnemu očetu.

Posiano.

(Svarjenje.)

Nek fotograf K. P—r je tod okrog mnoge osebe zvodil za nos; dal si je plačati naprej, a naredil nij nič, — in izginil je kar nagloma. Da ne bi kdo še kje drugod tako naletel, svetujemo vsakateremu, naj bo previden in naj se ne da prevariti od človeka, ki je po vsem svetu doma, pa še nemčur povrhu, saj imamo dovolj izvrstnih fotografov s stalnim sedežem v domačej deželi.

Laščan.

Dunajska borza 22. novembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 63 gld. 30 kr.

Enotni drž. dolg v srebru . . . 66 „ 75 „

Zlata renta	74	—	—
1860 drž. posojilo	112	25	—
Akcije narodne banke	814	—	—
Kreditne akcije	207	—	—
London	118	70	—
Napol.	9	52	—
C. kr. cekini	5	65 $\frac{1}{2}$	—
Srebro	106	75	—
Državne marke	58	75	—

Odpravnik pošti,

ki je uže prisegel, doboše takoj službo pri majhenej pošti na Kranjskem. Oni, ki umejo trgovske posle, imajo prednost. Ponudbe naj se pošiljajo c. kr. poštneju uradu v **Novi Vasi** poleg Rakeka na Kranjskem. (353—3)

Iščejo se agenti

za prodajanje semenja na malo in veliko za dobro plačo; natančneje se izve pri gosp.

Poppoviću,

trgovcu semenja in izdelatelju oljnatih barv v Zagrebu. (347—2)

Slovenske

lepoznanske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

A. Romani in povesti:

1. **Erazem Tatenbah.** Izvirna povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. **Meta Holdenis.** Roman, francoski spisal Viktor Chervuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. **Kantorčica.** Roman s pogorskega zakotja, Češki spisala Karolina Světa; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.
4. **Prvi poljub.** Novela, spisal J. Skalec. — **Na črni zemlji.** Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.
5. **Kazen.** Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — **Cerkev in država v Ameriki.** Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

- I. zvezek, ki obsega: Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, sp. Fr. Levstik. — Teletja pečenka, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstvo z grozdem na Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čigava bode? Novela, sp. J. Ogrinec. Velja 25 kr.
 - IV. zvezek, ki obsega: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plašč. Novela. Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.
- Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodne tiskarne“ in jih dobi po poštnem povzetju. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

Nij brez vse vrednosti,

nego praktično in solidno

božično darilo

dečakom in dekletcem primerno, obsegajoče mnogo zanimljivih stvari,

vse to za malo ceno **5 gold. 60.** V zbirki najdeš te-le komade:

1 urejen bazar.	1 bojišče, Rusi in Turki s premičnimi topovi, vse od kovin in fino pobarvano.
1 nož, vilice in žlica od kovine, ki ostane vedno svetla.	1 velika punica, opravljena po najnovejšej šegi, s klobukom in zavojem.
1 železničen vlak od kovine, ki gré in žvižga.	15 svečnikov za božično drevesce od niklja.
1 mehničen izurjen konj (à la Renz), ki se na zapoved premiče, za otroke vrlo zanimljiv.	15 svečic, za-nje primernih.
1 Domino-igra, velika in lepa.	3 japonske svetilke.
1 velika knjiga s podobami ter navodi za pisanje, čitanje in računanje, s zagonetkami, izreki in krasnimi barvanimi slikami.	4 lične škatuljice s slaščicami.
1 majhena čudezna ploča ali žive podobe, vrlo zabavno.	50 briljantnih zaklopek, na katere se mogó po drevescu razobesiti razne stvari.
1 klavir s tipkami od ponarejene slonove kosti in z navodom ter notami.	12 okroglih reflektorov, barvanih.
1 umeteljno izdelan angel za božično drevesce zelo pozlačen ter prekrasen.	12 komadov fantastičnega ovočja. (354—1)

Naslov: Spezialitäten-Magazin.
WIEN, Kärntnerstrasse Nr. 59.

➔ Pošiljamo za gotov denar ali s povzetjem.

Tuji.
20. novembra:
Pri Slovanih: Schuster iz Bejaka. — Neuman iz Celovca. — Sarzin iz Trsta. — Matković, Lendek iz Starega trga. — Ecker iz Ljubljane. — Sirech iz Dunaja. — Gerlinger iz Dunaja. — Kristof iz Grada. — pl. Litrow iz Dunaja. — Primož iz Košane. — Ohnel iz Bena.
Pri Maltili: Hentschel iz Dunaja. — Urbarcic iz Gorenjskega. — Ozbič iz Trsta. — Wubse iz Dunaja. — Dfela iz Loke. — Stein iz Dunaja. — Strobel iz Grada. — Barber iz Kočevja. — Schler iz Dunaja. — Urbančič od Turna. — Dejala iz Loke.
Pri Zamorci: Valenstein iz Praga.